Барыы дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САНТА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтынны ыйтан таҕыстар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҺЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 9 (5521) | 1981 сыл. Тохсунньу 20 күнэ ОПТУОРУННЬУК | Сыаната 2 харчы

Бастыҥнар слеттара

Ааспыт субуотаҕа, тохсунньу 17 күүгэр, норуот хаһаайыстыбатын бастыҥнарын ороЙуоннааҕы слета буолла.

НЕРЮҢГРИ КҮОРАТ ЧЕМПИОННАРА (үөһэттэн аллараа): Карпов Н. Г.—Эрилик Эристиин аатынан совхоз сылгыһыта, Егорова А. Г.—Карл Маркс аатынан совхоз Болугүрдааҕы отделениетын ыаннаыксыта, Сергеев И. И.—Субуруускай аатынан совхоз Соловьеватааҕы отделениетын суосүһүтэ.

«ССКП XXVI съөһигэр үлэҥэн бэлэхпит—уон биирис пятилеткаҕа ситиһиибит бөҕө аҕылаата» диэн дэкылааты партия райкомун секретаря **Е.М. Макарова** оҥордо.

Дэкылаат сүүмүүкэн хапсэтиигэ тыл эттилэр: **Н. А. Потапов**—«Чурапчы» совхоз шофера, **М. С. Оконешников**—Карл Маркс аатынан совхоз парткомун секретара, **Е. П. Местников**—«Сельхозтехника» холбоһугун шофера, **П. Е. Дьячковскай**—Эрилик Эристиин аатынан совхоз сылгыһыта, **М. Р. Сысолятин**—Дириҥ орто оскуолатын директора, **А. А. Варламов**—Карл Маркс аатынан совхоз Бахсытааҕы отделениетын управляющайа, **М. И. Иванов**—«Чурапчы» совхоз ыаннаыксыта, **С. И. Сергеев**—Эрилик Эристиин аатынан совхоз директора, **М. Н. Гоголев**—Карл Маркс аатынан совхоз кормовой культуралары үүнэрэр звеноҕун звеньевойа.

Бастыҥнар слеттэрэ бийиҥнии кытте шефтээх Нерюҥгри куорат делегацията кыттыбыта. Делегация сэбиэдиссэйэ горсовет исполкомун председателэ солбуйаччы **Е. Е. Протопопов** бэйэтин этиитигэр Саха сирин Соҕуруу оттук индустриальнай киинин үлэһиттэрин аатыттан слет кыттыылаахтарын итиннигэ, истиҥник эҕэрдэлээтэ уонна Нерюҥгри куоракка итиэннэ Аччыгый БАМ-ка ыытылла турар иҥэн иҥэмэйдээх үлэлэр туһунан кэпсээтэ. Түмүгэр иннин 1980 сылга социалистическай куоталаһыы кыайыылаахтарыгар—бийиҥ ороЙуоммут[illegible] куорат чемпионнарын үрдүк аатын ылбыттарга үөрүүлээх быһыыга-майыга дипломнары уонна сыанналаах бэлэхтэри туттардыбыт.

ССКП үөскээтиэх XXVI съөһин көрсө уонна 1981 сылга ороЙуон экономикатын уонна культуратын салгыы сайыннарыы соруктарыгар хизгиник тохтоон ССКП райкомун бастакы секретаря **И. П. Листиков** тыл этэ. Кини үөрүүлээх быһыыга-майыга 1980 сылга социалистическай куоталаһыыга үрдүк көрдөрүүлэри ситиспит Саха сирин Соҕуруу оттуҥаҕын чохтоох комплекс тутуутун чулууттан чулуу рабочайдарыгар Чурапчы ороЙуонун чемпионнарын ааллай ленталарын уонна жетоннарын иилиталаатэ, дипломнары туттардыбыт.

Слет кыттыылаахтара Саха АССР норуотун хаһаайыстыбатын бастыҥнарын XII слетугар делегаттарынан «Чурапчы» совхоз ыаннаыксыта **М. И. Иванову** уонна Хайахсыт орто оскуолатын учуутала **Е. И. Макарованы** бикэр санаанан таллылар.

Бастыҥнар слеттэрэ кыттыылаахтара 1981 сылга ороЙуон үлэһиттэрин социалистическай эбэҥэтэлистибэлэрин бийиргээтилэр итиэннэ ороЙуон барыы үлэһиттэригэр ыҥырыыны ыыннылар.

Түмүккэ ороЙуон онус пятилеткаҕа чемпионнарыгар, 1980 сыл рекордсменнэригэр уонна чемпионнарыгар, идэлэринэн чулууларга, бастыҥ үлэ коллективтэригэр наҕараадалар туттарылыннылар.

ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУН ЧЕМПИОННАРА (үөһэттэн аллараа): Рукосуев Н. И. — «Братскгэсстрой» автотранспортнай участогын шофера, Мирная А. П. —«Якутуглестрой» комбинат 9 №-дээх тутар управлениетын бригэдьиирэ, Сабуров А. Н.—«Бамстройпуть» управление автоколоннатын шофера.

Үүт ыама үрдүүр

Суоһуҥа эбии аҕыйыгы дэлэйдик сиэтии үүт ыамыгар улахан хамалаах,

«Чурапчы» совхоз Сылгнааҕы отделениета тохсунньуга кирэн баран үүт ыамын биллэрдик үрдэттэ. Билигин маанна күүнэ ортотунан 10,7 центнер үүт ыаллар. Онон отделение бу ыйга 23 тонна үүтү ылар соруктаах ыыллаах күннэрэ турбуттан 22,3 тоннаны ылта.

26 УДАРНАЙ НЭДИЭЛЭЛЭР

Ордук үчүгэйдик А. В. Никитина старшайдаах «Сарыала» уонна А. Н. Макарова салайар «Чолбон» фермалар коллективтара үлэлиллэр. Ситиһии кистэлэҥ—ыаннаыгы дэлэйдик эбии аҕатыыга, кыһаммыылаахтык көрүүгэ-харайыыга.

Р. СОФРОНОВА.

Тылларыгар турдулар

Субуруускай аатынан совхоз кылаанньах түүлээҕи сонордоччулара уонна кырымахтаах хара саһылы нитээччилэрэ быйыл ССКП XXVI съөһин көрсө государствоҕа 5 тыһ. солк. суумалаах «сымнаҕас кыһыл кемуһу» туттарарга сорук туруоруммуттара.

Киниилэр бизнбит тылларын чиэстээхтик толордулар: Ийэ дойду валютнай фондугар хайыы-үйэ 9573 солк. кунду түүлээҕи киллэрдилэр.

П. ИННОКЕНТЬЕВ.

Үтүө холобуру көрдөрөллөр

Киниилэр уонна сылларыта Эрилик Эристиин аатынан совхоз Хоптоҕотоотоо отделениетыгар суоһуу иитиитигэр үлэлии кэлиэхтэриттэн тустаах эбээһинэстэригэр үтүө суобастаахтык сыһыаннаһаллар.

Каргэннии И. Г. уонна Е. Е. Лутайдар аттара билигин совхозтарыгар хизгиник биллэр. Киниилэр аҕыс пятилетка устата туппут суоһуҥэрин кинэллээхтик көрөн-харайан, конньуҥэн олуулуу мэҥэтуурдук аччаттылар, эрэ-дэхси үрдүк көрдөрүүлээхтик үлэлээтилэр. Оттон быйылгы кыстык үс ыйыгар бороскуларын ортотунан Иван Григорьевич 64,9 кг, Евдокия Егоровна 52,8 кг толоһуттулар.

Евдокия Егоровна тоҕо да бочуоттаах сынналаҥнаах бардар, таптыыр идэтиттэн ылынтар арааргат баҕалаах.

Л. НАХСЫЛОВА.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

1980 сылга уонна 1980—1981 сыллардаах общественнай суоһуу кыстыгын бастакы үс ыйыгар суоһуу иитиитин сайыннарыыга, суоһуттан бородууксуйаны ылыыны уонна соҕотуоналаах ыаныыны улаатыннарыыга социалистическай куоталаһыыга үрдүк көрдөрүүлэри ситиспит маннык совхозтар, совхозтар отделениелара уонна бригээдэлэрэ, фермалар уонна звеноолар коллективтара, ыаннаыксыттар уонна боросску көрөччүлэр ороЙуоннааҕы Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар:

1980 СЫЛ ТҮМҮГҮНЭН

Карл Маркс аатынан совхоз (директор Васильев Е. Е., партком секретара Оконешников М. С., профсоюз рабочкомун председателэ Трофимов Я. С.).

Эрилик Эристиин аатынан совхоз (директор Сергеев С. И., партком секретара Дмитриев Н. С., профсоюз рабочкомун председателэ Адамов Г. И.).

Эрилик Эристиин аатынан совхоз **Хадаардааҕы отделениета** (управляющай Терасов П. П., партбюро секретара Посельскай В. Ф., профсоюз месткомун председателэ Дьячковскай Н. И.) уонна **Хайахсыттааҕы отделениета** (управляющай Васильев М. Е., партбюро секретара Никитин И. А., профсоюз месткомун председателэ Мишкин Г. Н.).

КЫСТЫК ҮС ЫЙЫН ТҮМҮГҮНЭН

Карл Маркс аатынан совхоз.

«Чурапчы» совхоз (директор Аммосов И. Н., партком секретара Леонтьева М. С., профсоюз рабочкомун председателэ Филиппов И. И.).

Карл Маркс аатынан совхоз **Бахсытааҕы отделениета** (управляющай Варламов А. А., партбюро секретара Абрамов Д. А., профсоюз месткомун председателэ Беляев Н. А.).

«Чурапчы» совхоз **Килэгиэктээҕи отделениета** (управляющай Скрябин П. Н., партбюро секретара Пономарев И. П., профсоюз месткомун председателэ Алексеева К. Т.).

Бахсы отделениетын **Толоонноох бригээдэтэ** (старшай бригэдьиир Коговицын С. С.).

Мугудай отделениетын **Толой Дириҥнээҕи бригээдэтэ** (старшай бригэдьиир Захаров А.А.).

Одьулуун отделениетын **Урах Күөрэтээҕи ыаныыр ферма коллектива** (старшай Капитонова З. Д.)—фуражнай ынах ахсыттан 426-лыы кг үүтү ыаабытын, валовой ылыы сорудаҕын 171,8 бырыһыан толорбутун иһин.

Бахсы отделениетын **«Хаҥыла» ферматын коллектива** (старшай Дьячковская Е. Д.)—хас биирдии фуражнай ынахтан 400-туу кг үүтү ыаабытын, валовой ылыы сорудаҕын 155,7 бырыһыан толорбутун иһин.

Хадаар отделениетын **«Кэнчээри» ферматын коллектива** (старшай Софронова А. В.)—фуражна ынах ахсыттан 377-лии кг ыан, валовойунан сорудаҕын 122,4 бырыһыан толорбутун иһин.

Ыаннаыксыт Иванов Михаил Иннокентьевич («Чурапчы» совхоз, Арыылаах отделениета)—фуражнай ынах ахсыттан 767-лии кг үүтү ыаабытын, валовойунан сорудаҕын 199,1 бырыһыан толорбутун иһин.

Ыаннаыксыт Артемьева Нюрбина Сергеевна (Карл Маркс аатынан совхоз, Одьулуун отделениета)—фуражнай ынах ахсыттан 621-дии кг үүтү ыаабытын, валовой ыам сорудаҕын 158,2 бырыһыан толорбутун иһин.

Ыаннаыксыт Ксенофонтова Наталья Николаевна (Эрилик Эристиин аатынан совхоз, Хадаар отделениета)—хас биирдии фуражнай ынах ахсыттан 555-тии кг ыаабытын, валовой ылыы сорудаҕын 113,4 бырыһыан толорбутун иһин.

Кэтит Күөл боросску көрөр звенота (Эрилик Эристиин аатынан совхоз, Хайахсыт отделениета, старшай Аржаков К. К.)—295 боросскуну хас биирдиитин ортотунан 44,9 кг толоһуллуттун иһин.

Боросску көрөччү Лутай Иван Григорьевич (Эрилик Эристиин аатынан совхоз, Хоптоҕо отделениета)—53 боросску хас биирдиитин ортотунан 64,9 кг толоһуллуттун иһин.

Боросску көрөччү Петрова Анисия Степановна (Карл Маркс аатынан совхоз, Бахсы отделениета)—51 боросску хас биирдиитин ортотунан 64,2 кг толоһуллуттун иһин.

Боросску көрөччү Ефремова Акулина Афанасьевна (Эрилик Эристиин аатынан совхоз, Чакыр отделениета)—50 боросскуну хас биирдиитин ортотунан 62,7 кг толоһуллуттун иһин.

НААДАЛААХ ДЬЫАЛА, ГОСУДАРСТВЕННАЙ ДЬЫАЛА

ССКП КК уонна ССРС Министердэрин Совета «Гражданнар тус бэйэлэрин кэмэ хаһаайыстыбаларыгар тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын оҥорон «саһаарыыларын улаатыннарар эбии дьаһаллар туһунан» Уураах ыларыннылар.

Уураахха партийнай, советскай уонна тыа хаһаайыстыбаннай органнар, колхозтарга уонна совхозтарга тыа хаһаайыстыбатын бородууксуйатын оҥорон таһаарыылары барыы дьаһаллаларынан сайыннарыыга ахсаабат болҕомтолорун туһаайан туран, ону сэргэ колхозтаахтар, рабочайдар, сулууспалаахтар уонна атын гражданнар тус бэйэлэрин кэмэ хаһаайыстыбаларыгар ону оҥорон таһаарыыны эмиэ биллэр-кэстэр үлэни ыыталлара бэлиэтэнэр.

Ол эрээри гражданнар тус бэйэлэрин кэмэ хаһаайыстыбаларыгар эти, үүтү, атын бородууксуйаны оҥорон таһаарыыларын улаатыннарыыга баар ыыктар билигин даҕаны ыраах ситэта суох туһаныллаллар. Олохтоох партийнай, советскай итиэннэ тыа хаһаайыстыбаннай органнар, профсоюзнай тэрилтэлэр, колхозтар уонна совхозтар сапайаачылара сорох сирдэргэ тыа сиригэр хас биирдии дьиэ-кэргэн оҕуруоттаах буоларыгар, итиэннэ бэйэтин хаһаайыстыбатыгар сүөһүнү уонна кэтэру иитиэргэ, тоҕо ыаллыларынан эмиэ дьиэ-кэргэн ыраах булунарыгар ситэтэ суох нэмэлоҕоллор.

Уураахха гражданнар тус бэйэ кэмэ хаһаайыстыбатын тэриннэргэ үсүлүөбүйаны туоларыыга, сир оҥоһуутун уонна сүөһү иитиитин бородууксуйаларын оҥорон таһаарыыны итиэннэ атылаһыны эмиэ гражданнар хаһаайыстыбаларын ыыктарын ордук толору туһаныыга колхозтар, совхозтар уонна тыа хаһаайыстыбатын атын предприятиелара, оҥу тэҥэ потребительскай кооперация тэрилтэлэрэ интэриэстээх буолуулларын үрдэтиигэ туһаайыллыбыт эбии дьаһаллары олохтоох кылаарын бултуччу наадалаабыттан биилиннилиннэ.

Совхозтарга уонна тыа хаһаайыстыбатын атын предприятиеларыгар көҥүллэннэ, оттон совхозтарга сүбэлэннэ: бэйэлэрин территориялларыгар олорор уонна общественнай производствоҕа үтүө суобастаахтык хыттар колхозтаахтары, рабочайдары, сулууспалаахтары уонна атын гражданнары, ону тэҥэ пенсионеордары ыытары, көҥүл эттүнэн тэрүү ыытаныахтык тутуһан туран, сүөһүү уонна кэтэру иттэрэр итиэннэ атылаһар, ордорунар үүтү атылаһар туһунан дуоҕабары түһэрсин. Дуоҕабар быһыытынан иитиллэр сүөһү ахсаана колхозтаах дьиэ-кэргэн (колхозтаах олбуор), рабочайдар, сулууспалаахтар уонна атын гражданнар тус бэйэлэрин бас билиилэригэр иитиллэр сүөһү олохтомнуут нуорматыттан элбэх буолуоҕун соҕо биэрилиннэ.

ССКП КК уонна ССРС Министердэрин Совета гражданнар тус бэйэлэрин кэмэ хаһаайыстыбаларыгар сүөһүү уонна кэтэру иитиитин бородууксуйатын оҥорон таһаарарга дуоҕабар түһэрсибит колхозтаахтарга, рабочайдарга, сулууспалаахтарга уонна атын гражданнарга уһаайба сирин суотугар, ону тэҥэ, наада буоллар түбэлтэтигэр, хаһаайыстыбалар быстах кэмҥэ туһаммакка сытыарар гирдэрин суотугар сүөһү аҥылыга буолар культуралары үүнэргэ сир учаастагын быһан биэрэллэригэр сүбэлэнэ.

Ыллыбыт докумуон сорох баланьыаныларга коллективнай садоводствоны уонна оҕуруоту сайыннарыыны таарыйаллар.

Ханна барытыгар, диэн бэлиэтэнэр Уураахха, тус бэйэлэрин кэмэ хаһаайыстыбаларыгар сүөһүнү, кэтэру иитэ, оҕуруот аһын үүнэриигэ уонна садоводствоҕа дьарыктаах сылдьан колхозтаахтар, рабочайдар, сулууспалаахтар уонна атын гражданнар туһалаах дьыаланы, государственнай дьыаланы оҥорбут диэн ойдуулэрин күүдэп общественнай кликпыты уоскэтиэхэ наада.

(ССТА).

ССКП КК партия XXVI съезтигэр Бырайыагын дьүүллэһэбит

ҮЛЭБИТ ЭРИЭ-ДЭХСИ

Биһиги уонна киһилээх комсомольскай ыччат биригээдэбит 1979 сылтан «Чураччы» совхоз кинн үһаайбатыгар—Сылаҥка арболитовой блоктарынан 25 автомашина киирэр гаражын тутуута үлэлиир. Билигин көҥдойун чугаһатен эрэбит. Аҕыстыт сылга уопсайа 100 тыһ. солк. үлэни ыытар былааннаахпытын 151 тыһ. солкуобайга тиэрдэн, партия XXVI съезтин көрсө ылыммыт эбэһээтэлистибэбитин толорон, совхоз тутуутун биригээдэлэриттэн 1980 сыл чемпионнарынан буолар үрдүк чэскэ тигистибит.

Биригээдэҕэ комсомолец Никита Макаров, Юрий Протодьяконов, Савелий Сергеев уо. д. а. күүдэп толоругас, түргэн тутуулаах, бастыҥ ыччаттар баалаар.

Норуот бүттүүнүн дьүүллэһиитигэр таһаарыллыбыт 1981—1985 сылларга уонна 1990 сылга диэри кэмҥэ дойду экономическай, социальнай сайдыытын сүрүн туһаайыыларын туһунан ССКП КК партия XXVI съезтигэр бырайыагын биһиги коллектив үрдүк оре кетүүллүүнэн көрүстүбүт, кизгник ыытыстыбыт. Бырайыакка кэпэр сыллар га капитальнай тутууну кэҥэтэр, хаачыстыбатын лаппа туһэрэр туһунан ыйыы, биһигини, тутуу эйгэтигэр үлэлии сылдьаачылары, үгүскэ эбэһиинэстиир. Дьэ ити соругу толорор иниттэн биригээдэбит хас биирдии чилиэнэ туоваах эбэһиинэһигэр үтүө суобастаахтык сыһыаннаһыахтаах, тутуу хаачыстыбатыгар сүрүн болҕомтотун ууруохтаах. Итини биһиги барыы толору ойдуубут уонна күннээҥи үлэбитигэр эркээйи оҥостобут.

Гараж тутуутугар анаалаах матырыйааллар кэлиилэрэ күүгүнү эттүгэр быаардылла сылдьыбыта. Ол билигин көннөрүллүннэ. Уопсайынан саас суол-ниис алдьана илигинэ үлэлиигэ наадалаах матырыйааллары биириэттэн аҕалан кэбиһэр наада.

Н. ПЕРМЯКОВ,
биригэдьиир.

СОВЕТСКАЙ ДОЙДУ УСТУН

ГОРОХОВЕЦ (Владимирскай уобалас). Көтөҕэр-транспортнай оборудование завода транспортнай механизмнэр саҥа көрүнэрин—вибрационнай конвейердары оҥорон таһаарыыны саҕалаата. Кинилэр, холобур, буору хайысканы биэрэр дьигиһитин көмөтүнэн сыҕарыталлар.

ТАЛЛИН. Эстония Рябинскай лесхоһа оҥорон таһаарыыны саҕалаабыт хомуллар дьиэлэринэн газовиктар уонна нефтяниктар бөҕүөлэктэрин иккиҥэ күн иһигэр тутан кэбиһиэхэ сөп. Кинилэр түөрт хостоохтор. Олор, деталлара дэгиттэр туһаныллар буолан, эргиэн саалаттар, библиотекаҕа, кулуун-кафеҕа үөрэҕэс кубулутуллаалар.

КИШИНЕВ. Первай Маей аатынан Тирасполлаах консервнай завод технологическай линиятыгар суукка ахсын бэриллэр сыр аннынаах ууну оросхуоттаһын түөрт тыһыынча кубометрынан анчатылыыны. Манна уунан хааччыйыы аныгыскы эргитэ сылдьар системата үлэҕэ киллэрилиннэ. Билигин Молдавияҕа уунан хааччыйыы итинник мунүүр систематыгар 500-тэн тахса предприятиелар киирдилэр.

ССТА
корреспонденнарын биллэриилэриэн.

Сорох куруук толорор, сорох мэлдьи хаалар

Оройуон кооператордарын активын мунньаҕыттан

Райпо онус пятилеткаҕа табаар эргииригэр 294 тыһ. солк. нэстээх хаалла. Атыннык эттэхха, үлэ бу сүрүн көрүнэр биэс сыллаах былаан 99,6 бырыһыан туолла. Итиннэхэ, актив мунньаҕар бэлиэтэммитин курдук, 1979 сыллаҕы улахан хаалыы охсубут.

Оттон пятилетканы түмүктүүр сылга райпо коллектива табаар эргиирин, общественнай аһылык уонна бэйэ бородууксуйаны оҥоруутун былааннарын толорон баран, кылаабы оҥоруу, киниэхэ атылаһын сорудахтарын тохтоо. Соробор туолар, соробор—суох, сорох мэлдьи толорор, оттон сорох куруук хаалар. Итинник ыарыын райпо систематын аспыт биэс сыллаҕы үлэтигэр-хамнаһыгар арахсыбатта аргыстаспытын туоһулуур чахчылар аҕыйаҕа суохтар. Ыраата барбакка, соторутааҕыта ССКП КК партия XXVI съезтигэр бырайыагын дьүүллэһиигэ сибээстээн оройуоннаах партийнай актив мунньаҕар райпо аадырыһыгар киирбит критическэй этиилэри саналаабыт. Онно хаалыылаах суох үлэлээһиннэх болҕомто билигин да ситэтэ суоҕа ыйыллыбыта. Нэһилиэннэҕи күннэтэ наадыйар табаардара, ол иһигэр ордук килиэп, үүрүөс, быста-быста атыылаллар. Атыыга барбат табаар саппааһа улаатан иһэр, атастаһыы, тиэйэ сылдьан эргиини аҕыйах. Райпо кэмэ хаһаайыстыбата (сибиинньэ фермата) бөҕөнү биэрбэт. Соҕотоҕолуо аспыт сыллаҕы былааннара сорох көрүнэргэ туолбатылар. Ол буоллаҕына сабыылаах тэриллэри аһылыгынан хааччыйыыга обуста.

Итиллэр, биллэн турар, райпоҕа үлэҕэ холобур буоллаачылар, дьиэ коммунистическайдыы сыһыаннаһаачылар суохтар диэн эппэттэр. Онус пятилетка сылларыгар баксытааҕы эргиэн предприятиетын (директор А. А. Петров) таһаарыылаах үлэтэ оройуоннаҕа үчүгэйдик биллэр. Бу коллектив аспыт сыллаҕы социалистическай куоталаһыыга бастаабыта түбэһиэхэ бүппэтэх. Куоталаһыыга иккис миэстэлэммит былырыын ыҥырыы таһааран тылыгар чиэстээхтик турбут Хайахсыт предприятиета (М. Г. Охлопкова) кэлин сылларга эриэ-дэхси үлэлиир. Кинилэри кытта кэл-тиэл тардыһар Дириҥ кооператордара (Н. Г. Пестерева) саҥа пятилетка бастакы сылыгар оройуоннаҕа ыҥырыы таһаардылар.

Үлэҕэ ис сүрэхтэн ылыстахха, айымныылаахтык сыһыаннастахха үрдүк кирбиилэри ылар ыах кимиэхэ барытыгар баарын кордереччүлэр ахсааннара аҕыйаҕа суох. Холобур, Е. Р. Софронов Одьулуоннаҕы, Е. Г. Никонова Хадаардаҕы, А. М. Тимофеева Чыаппарагааҕы маҕаһыыннара, В. А. Толстоухова сабиэдиссэйдээх оройуон киниэнэҕи остолобуой о.д.а. коллективтар, үтүө бириҥкилээн үлэһиттэр.

Ордук улахан хаалыыны Хатылытааҕы (урукку директор Н. Н. Местников) уонна Кытаанахтааҕы (Н.В. Потапов) предприятиелар таһаардылар. Ол курдук, Хатылы эргиэнин үлэһиттэрэ биэс сылтан биирдэ эрэ сорудахтарын толордулар.

Кооперативнай баайдуолу хэрыстаһын туруга мөлтөх, Аҥардас аспыт сыага 9 тэгил улахан суммалаах итэҕэстээһин түмүгэр 26 тыһ. кэриҥэ солк. ночоот таҕыста. Ити 1979 сыллаҕытаатаҕар ахсаан даҕаны, суумма даҕаны эттүнэн улахан. Ол иһигэр Мырыла маҕаһыынын кылгас кэм иһигэр итэҕэстээһин 12 тыһ. тахса солк. суммалаах 2 түбэлтэтэ таһаарылынна.

Райпо материальнай базата биллэр мөлтөх. Саҥа тутуу бэйэтин күүһүнэн ыыппатын кэриэтэ. Онноор еремуен үлэтэ ыыйтарбат. Ол иһин актив мунньаҕар прораб Ю. Н. Евграфова уонна эргиэн ветерана М. Е. Софронова прорабскай участаагы остараргa туруорустулар.

Табаар атыыга барбат саппааһын сербыйарга товароведтар М. А. Охлопкова уонна Г. С. Платокова эттилэр. Кинилэр табаар саппааһын кэпиниэгин предприятиелар директордара түһэрбэттэрин, сэдэх табаардарга «состорон» баастан нэһилиэннэҕи наадыйбат табаардара эбэхтик аҕалыллалларын критикэлээн тарталлар.

—Дьиҥ хаһаайыннаах сыһыаннаһарбыт буоллар, сибиинньэ фермата барыстаахтык үлэлиэх этэ,—диэтэ ферма саҥа сэбиэдиссэйэ С. С. Новгородов —Аҥардас хотоммут тымныытыттан уонунан сибиинньэ өлүө, аһыыр иһит-хомуос тиийбэт, комбикорму хаһааччы сир суох, үрдүттэн тэпсэ сылдьан сиэтэр үгэс олохсуйбут.

Оройуон киниэнэҕи остолобуой сэбиэдиссэйэ В.А. Толстоухова коллективы кыһаҥаларын кэпсээтэ. Кини транспорт кэдьүүстээхтик туһаныллыбатын, дьиэ-уот кыараҕаһын, ону хаһааччы сир суоҕун, ас тобоҕо аһары мунньулларын критикалаата.

Остолобуой кыладыаппытыгар Е. А. Попов оройуоннаҕа анаммыт фонданы ыскайдаабын чахчылара тахсаллараын, райпоҕа кэлэр техника аналыкан туһаныллыбатын сытыы критикэлээ тарта.

Актив мунньаҕар оройуон кооператордарын быйылгы социалистическай эбэһээтэлистибэлэрэ ыытыллыбыта.

Мунньахха ССКП райкомун секретаря Е. М. Маторова ыытыыны ылла уонна тыл этэ.

С. ПОПОВ.

СНИМОККА: мунньах ыттыылаахтара (хаҥастан) А. И. Жиркова (Чураччы), М. И. Лукина (Хайахсыт), Е. Н. Герасимова (Дириҥ), М. Д. Ефремова (Бахсы) уонна П. Е. Мордовская (Хайахсыт).

ПЯТИЛЕТКА БАСТАКЫ КҮННЭРИТТЭН—ДАЛААҺЫННААХТЫК

Оройуон норуотун хаһаайыстыбатын бастыҥнарын слетуттан

Норуот хаһаайыстыбатын бастыҥнарын оройуоннаах слетугар «ССКП XXVI съезһигэр үлэлэн бэлэхпит—XI пятилеткаҕа ситиһиибит бөҕө акылаата» диэн дакылааты оҥорбут ССКП райкомун секретара **Е. М. Макарова** онус пятилеткаҕа Ийэ дойду экономикатыгар, социальнай-культурнай эйгэҕэ сүҥкэн ситиһиилэр оҥоһуллубуттарын, ССРС уон биирис пятилеткаҕа уонна 1990 сылга диэри кэмҥэ сайдыытын сүрүн туһаайыыларын Бырайыагын үөрэтии уонна дьүүлэһии сүҥкэн ере котеҕуллуу быһыытыгар-майгытыгар ыытылла турарын бэлиэтээтэ.

Үүммүт пятилетка кылаабынай соругунан, диэтэ кини норуот хаһаайыстыбатын биэс туруктаахтык, дьүлүүрдаахтык сайыннарыыга, экономиканы сайдыы интенсивнэй суолугар киллэриигэ, дойду производственнай кыаҕын ордук табатык туһаныыга, научнай-техническэй прогресы түргэтэтиигэ, ресурсалар бары көрүҥнэрин кэмчилээһиҥнэ уонна үлэ хаачыстыбатын туспарыыта олоҕуран советскай дьоннор олохторун уйгутун салгыы үүнүүтүн хаамчыйыы буолар. Бу боччумнаах соругу ситиһиилээхтик толоруу хас биирдии үлэһит, [illegible] пятилеткаҕа быстыы күннэриттэн ордук таһаарыылаахтык, үрдүк хаачыстыбалаахтык үлэлээһиннэртэн тутулуктаах. Маныаха сүрүн тирэҕиэн производство бастыҥнара, оройуон чемпионнара, рекордсменнара буолаллар.

Дакылаатчыт иккиһэ салгыы онус пятилетка түмүктээһиннээх сылыгар оройуон бастыҥ үлэһит дьоно ылбыт үрдүк кирбиилэрин билиһиннэрэр. Киниэр кэдэрүүлэрэ оройуон иннигэр турар соруктары быһаарар, былааннары толорор, аһарар кыахтар толоруу баалларын көрдөрөр. Болтоҥолор күһүҥгү уотууну ордук үчүгэйдик тэрийэн сүөһү тыыннаах ыйаа-ҺынынБиллэрдии үрдэттилэр. Оттон итии үчүгэйдик тэрийбэтэх Эрилик Эристиин аатынан уонна «Чурапчы» совхозтарга туттарыллыбыт сүөһү тыыннаах ыйааһына оройуон орто көрдөрүүтүттэн 8—16 кг-нан намыһах буолла.

Аҕыстыт сылга Карл Маркс аатынан совхозтан ураты хаһаайыстыбалар үүтү ыаһыҥа баар кыахтарын толору туһамматтылар. Субуруускай аатынан уонна «Чурапчы» совхозтар биирдии фуражнай ыаҕастан 926—934 кг үүтү ыаттылар. Болтоҥо, Хатылы, Кылэҥки отделениелара «Сырыыс» (Эрилик Эристиин), Үрэх Күөрэ (Карл Маркс) фермэлэр коллективтара ыабыт үүттэриннэрэр аҕыйах үүтү государствоҕа туттардылар. «Чурапчы» совхозтан Хомустаах фермата ыаҕас ахсыытан 1748 кг ыыр, оттон Улахан Күөллэр 924 кг ылаллар. Бөҕөтө, ханна үрдүк ыам ыйын дьиҥнээхтик охсуспат, ыаҕы эрдэ уоллаҕар, ууланыытыгар кыһыммат, үлэҕэ эрдэ-дэрэ сылыаннаһар сирдэриэр көрдөрүү молтох, былааннар туолбаттар. Итиэн туоратыыга үлэ маастара бэйэлэриэн көҕүлүүлэрэ, кылым уган биэрэллэрэ эрэйиллэр.

Кыстык үс ыйыгар аҕыстыт сыл туһаннаах кэминээҕэр 631 тоннанан элбэх үүт ыаҥна, 666 тоннанан ордук үүт туттарылыыта. Биирдии фуражнай ыаҕастан ыаһын 82 кг-нан улаатыннарылынна. Бу тэтими молтоппот сорук турар.

Дакылаатчыт итиитэн салгыы сылгы итиитин сайыннарыы, сиргэн туруктаах үүнүүнү ылыы, совхозтар автотракторнай паркаларын үлэлэриэр бастыҥнар опыттарын олохтоһун, техниканы туһаныы кодьүүһүн үрдэтии соруктарыгар тохтуур.

Оройуон промышленнай, производственнай, тутар уонна хааччыйар тэриллэриттэн пятилеткааҕы былааннарын аан бастакынан киносеть, промкомбинат, олорор, дьиэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственнай управлениета, «Сельхозтехника» хаһаайыстыба, типография, [illegible] сопункт толордулар. Дакылаатчыт итиитэн салгыы 1980 сылга оройуон бастыҥ коллективтарын, идэлэриэн чулууларын ситиһиилэрин билиһиннэрэр.

Аҕыстыт сылга эт-үүт комбината, «Якутколхозстрой», «Якутсельстрой», «Якутмелиоводстрой», «Сельхозхимия» ордук мөлтөхтүк үлэлээтилэр. Үүммүт сылга бары промышленнай, тутар уонна хааччыйар тэриллэр, бэйэлэрин кыахтарын аҕыннан көрөн баран, үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэлэри ылыннылар. Олору толорор туһугар сыл бастакы ыйдарыттан таһаарылыахтыҥ, эрэ-дэхсиитик үлэлиэххэ наада.

Онус пятилетка сылларыгар оройуонна социальнай-культурнай сайдыыга элбэх оҥоһулунна. Аҕыстыт үөрэх дьыалын түмүгүнэн Чурапчы, Дириҥ, Мугудай орто, Хадаар, Соловьев, Одьулуун аҕыс кылаастаах оскуолалара үөрэнээччилэр үөрэҕи 100 бырыыынан бүтүннүүн ситистилэр. Оскуолалары кабинетнай системаҕа киллэриигэ, методическай үлэни туспарыыта бастыҥ опыты тарҕатыыта болҕомто күүһүрдэ. Дакылаатчыт итиитэн салгыы үөрэтиитин үлэ бастыҥнарын, киниилэр ситиһиилэрин туһунан кэпсиир, баар итэҕэстэри кеннөрөр суоллары кизҥник тохтуур.

Үлэһиттэри итиигэ, киниилэр сыныалаҥнарын тэрийиигэ 51 культура, 27 киинэ тэриллэлэрэ ааас оруттаах үлэни ыыталлар. Кэлин сылларга киниилэр материальнай базалара салгыы бөҕөргөөтө, анал үөрэхтээх кадрдарынан толору хааччылыннылар. Кытаанах, Мугудай сельскэй Культураларын дьиэлэрэ, Хедаардааҕы киноустановка, о. д. а. үлэ бастыҥ холобурун көрдөрдүлэр. Эмтиир-санитарнай тэриллэр үлэһиттэрэ кэлин сылларга дорообуйа хаһыстабылыгар үгүс үлэни ыыттылар.

Дакылаатчыт итиитэн салгыы производство бастыҥнарын холобурдарыгар пропагандаламмыт, рабочай династиялары киэстэһии, үлэ коллективтарыгар үчүгэй үгэстэри уоскэтии, коммунистическай үлэ иһин хамсаһыыны, наставничествоны тэнитии бастыҥнарыгар тохтоото. Дьону үлэҕэ көҕүлэһиигэ былааннар туолуулара иһин охсуһуурга ордук совхозтарга олорор пенсионердар улахан комоҥу оҥороллор. Одьулуун пенсионердара кэлин үс сыл та оройуонна, республиканы ыҥырыы таһааран, от хомуурдаан, сүөһү кыстыгын тэрийиигэ үгүс үлэни ыыталлар. Аҕыстыт сайын Хоптоҕо кырдьаҕастара сүөһү кыстыгын тэрийиигэ кемелеһиэрэ ыҥырылларын оройуонна кизҥник ойдоомута.

Түмүгэр дакылаатчыт үүммүт сыл саҥа пятилетка бастакы сыла, партия XXVI съезһэ ыытыллар сыла буоларын олус эпилиттээбин саҥатта. Аҕыстыт сыл түмүктэрэ астыннардыбыттар. Хаалыы улахан. Оны туоратыыга үлэ коллективтара, биирдиилээн үлэһиттэр үрдэтиллибит соруктары туруоруннулар. Биэрбит тыл биэҕэ буолуохтаах. Производство маастара оны көҕүлээччилэриэн буолар иэстээхтэр.

x x x

Таб. Е. М. Макарова дакылаатын дьүүлэһиигэ тыл эпилит дьон ааҕа пятилеткаҕа уонна чугастааҕы уон сылга дойду экономическай уонна социальнай сайдыытын сүрүн туһаайыыларын туһунан Бырайыагы нс сүрэхтэн биһириилэрин биллэрдилэр, кэлэр биэс сыллаах былааны ситиһиилээхтик толорор иһин охсуһуону бастакы күннэртэн кизҥник тэнитэр, производство маастарын бүтүннү кирбиилэриэн үлэ норматынан оҥорор, биир да хаалыылаҕа суох үлэлээһини ситиһэр булгуччу наадалаҕын бэлиэтээтилэр.

Карл Маркс аатынан совхоз партпкомун секретара **М. С. Оконешников** пятилетка түмүктээһиннээх сылыгар совхоз рабочайдарын күүрэннээх үлэлэриэн эти, үүтү, түүлэҕи, сууруот ыһын соҕотоҕолаах соруктара толоруллубуттарын бэлиэтээтэ. Итиннэх үлэ тэрээһиниэн туспарыы, кодьүүһүн үрдэтии тоҕоостоох буолла. Аҕыстыт саас ыам, бэс ыйдарыгар суоллаах алдьаммат, тэрээһин үлэҕэ оо учуоттанымына үүнү туттарыыга ыарахан баланыыннаах үөскүү сылдьыбыта. От ыйын бастакы күнүнэҕи туругунан үүт табаарынаһа баара-суоҕа 52 бырыыынаҥа тэҥнэспита, 353 тонна үүт сиэ туттарыллыбатаҕа. Партия райкома уонна ССКП обкомун бюрота баланыыннаны көннөрөргө чопчу соруктары туруорбуттара. Онуо олохха киллэриигэ бастыҥ коллективтар, үлэ маастара үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэлэри ылынан, ыҥырыы таһааран, атыттары көҕүлээн үлэлээтилэр. Ол түмүгэр сыл кэнниин биэс XXVI съезһэ ыытыллар сылга буоларын олус эпилиттээбин саҥатта. Аҕыстыт сыл түмүктэрэ астыннардыбыттар. Хаалыы улахан. Оны туоратыыга үлэ коллективтара, биирдиилээн үлэһиттэр үрдэтиллибит соруктары туруоруннулар. Биэрбит тыл биэҕэ буолуохтаах. Производство маастара оны көҕүлээччилэриэн буолар иэстээхтэр.

x x x

Таб. Е. М. Макарова дакылаатын дьүүлэһиигэ тыл эпилит дьон ааҕа пятилеткаҕа уонна чугастааҕы уон сылга дойду экономическай уонна социальнай сайдыытын сүрүн туһаайыыларын туһунан Бырайыагы нс сүрэхтэн биһириилэрин биллэрдилэр, кэлэр биэс сыллаах былааны ситиһиилээхтик толорор иһин охсуһуону бастакы күннэртэн кизҥник тэнитэр, производство маастарын бүтүннү кирбиилэриэн үлэ норматынан оҥорор, биир да хаалыылаҕа суох үлэлээһини ситиһэр булгуччу наадалаҕын бэлиэтээтилэр.

Карл Маркс аатынан совхоз Бахсытааҕы отделениета аҕыстыт саас 8 гектарга турнепс ыһан 150 тонна үүнүүнү хомуйбута. Общественнай сүөһүгэ оо эбии ыылык быһыытынан кизҥнит туһаныы үүт ыамыгар лаппа үрдэтэр кизҥы биэрдэ. Ахсыныыга график 2,5 эбэтэр хоһаарылынна. Отделение сүөһүгэ аһылык буолар культуралары үүнэриигэ кэлэр сылтан аналлаах звенолары тэрийэргэ былаанналаах. Ити туһунан отделение управляющайа **А. А. Варламов** эттэ.

«Чурапчы» совхоз ыанньыксыта **М. И. Иванов**, кини ыччат наставниктара У. Е. Макарова, А. С. Варламов, А. Т. Кузьмина сүбэлэриэн-амаларыгын, совхоз салаатын быһаччы кэмэтиэн сыллата ыанньыксыт үүтү ыаһыны үрдэтэн иһэрин ыйан туран, наставничествоны салгыы сайыннарарга ыҥырда.

Эрилик Эристиин аатынан совхоз директора **С. И. Сергеев**, тохсус пятилеткаҕа тэҥнэтэххэ совхоз үрдүнэн үүтү ылыыны 13, эти оҥоруулуу 15, хортуоппуй үүнүүрүнэн 39, түүлэҕи соҕотоҕолаах ыаһыны 69 бырыыынан улаатыннарбытын, билигин сүөһү көрсө үрдэтиллибит эбэһээтэлистибэни ылынан үлэлээн эрэлэриэн биллиһиннэрэн туран Амма уҥуоргу үрэхтэри, Нуотараны оҥоруулуу түргэтэтэн сүөһүгэ аһылык туруктаах базатын тэрийии боппуруостарыгар санааларын эттэ. Совхозтар экономикаларын бөҕөргөөһүкүгэр шефтэһэр промышленнай тэриллэр улахан кемелэрин иһин махтанна.

Карл Маркс аатынан совхоз Дьаччымэтээҕи кормовой культуралары үүнэриэр звенотун звеньевойа **М. Н. Гоголева** сүөһү аһылыга буолар культуралары үүнэриэн оройуон усулуобуйатыгар кыаллар кыахтаахтарын кини салайар звенотун кэлин үс сыллааҕы үлэтэ көрдөрбүтүн бэлиэтээтэ. Ол эрээри бу үлэни тэрийиигэ улахан итэҕэстэр бааллар. Күөх маасса балаччы ылылгыбытын үрдүнэн сиилэстиигэ траншея тиийбэт, звено техниката үгүстүк атын үлэҕэ туһаныллар. Итиннэк итэҕэстэри туоратарга, сир ааҕы сүөһү аһылыга буолар культуралары үүнэриэр идэтийбит звенолары тэрийэргэ эттэ.

Слет үлэтигэр Нерюнгри куорат делегацията кыттыыны ылла. Делегация салайаччыта народнай депутаттар куораттаах Советтарын исполкомун председателин солбуйаччы **Е. Е. Протопопов** тыл эттэ.

ССКП райкомун бастакы секретара **И. П. Листиков** оройуон экономическай уонна социальнай сайдыытын соруктарын быһаарыыга производство маастарын оруолларын салгыы үрдэтиигэ туһаайан тыл эттэ.

Слет үлэтин түмүктүүр чаҺыгар оройуон норуотун хаһаайыстыбын нулуу үлэһиттэриэр онус пятилетка чемпионнарын, 1980 сыл рекордсменнарын, чемпионнарын ленталара кэтэрдиллиннилэр, бочуотунай грамоталар, сыанаалаах бэлэхтэр туттарылыннылар.

Бастыҥнар слеттарын кыттыылаахтара оройуон 1981 сылга эбэһээтэлистибэтин биэргэтэтилэр уонна пятилетка бастакы сылын соруктарын толоруурга оройуон бары үлэһиттэриэн ыҥырыы ылыннылар.

С. ЧИЧИГИНАРОВ.

СНИМОККА: слет кыттыылаахтара—Карл Маркс аатынан совхоз механизатордара Болугуртан Н. Н. Игнатьев, Мугудайтан С. С. Оконешников, «Чурапчы» совхоз Сылаҥнаҕы отделениетын ыанньыксыттара А. А. Никифорова, А. В. Никитина уонна Субуруускай аатынан совхоз Болтоҥотоотоо отделениетын ыанньыксыта Е. В. Егорова сыныалаҥ кэмнэрэ.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

Комментатор колонкалара ●

Намибия туһунан конференция тоҕо таҥнаһынна?

Аан дойду бэчээтэ бэйэтин бириҥэбэриҥэр бир санаалаах: Намибия боппуруоһуҥар Женевеҕэ буолбут конференция САР уонна кини АХШ-таабы, Англиятаабы, ГФР-деабы, Франциятаабы уонна Канадатаабы куомунньахтарын буруйдарынан тугу да ситиспэҕэ түмүктэниэ, Парижтаабы «Монде» хаһыат билиҥэрин курдук, конференцияны уһата-кэҥэтэ сатааһын эбэтэр көҥөрүү арааҥы державалар быаанныларыгар киирбитэ. Итинник буруйу оҥорорго тиэрдэр киҥэриэ» терүтэ Намибияҕа САР оккупационнай режима империалистическай монополиялаҥа ити дойду минеральнай баайа-дуолун ханнык да хонтуруола суох хоро таһар кыаҕы биэрэриҥэр, НАТО-ҕа Атлантика Намибиятаабы кытылларыгар мусуратаабы-байыаннай базалары тарийэргэ эрэли үөскэтэриҥэр, бу дойду территориятын Африка прогрессивнай дойдуларын уҥары быыстала суох провокациялары оҥорорго туһаныны хаачыйарыгар сытар.

ХНТ тойоруоһунун аннынан барбыт Женеватаабы конференция аан бастаан аһыллыаҕыттан соҕуруу-африканскай делегация кини конструктивнай үлэтин мэһэйдээбиккэн барбыта. Ол курдук, преториа Намибия норуотуҥар тириитэ да тэстэн туран «кис сүрүннээҥнэ» диэн саттанааччыны соҥнуурга соруммута. Ол кометүнэн оккупаннар Намибияҕа уруккы расистарын уонна хара сирдьиттэрэн марионеточнай дьаһайыахсыттары олохсутуохпут эҥэ диэн эрэнэллэр.

Оҥу кытары сэргэ Намибиятаабы сүрүннээҥнэ ХНТ-нан намибийскай норуот суос-соҕотох сокуоннай представителиэнэ биллиллибит Соҕуруулуу-арҕаа Африка народнай тэриллэтэ (СВАПО) кытыытын мэһэйдии сатаабыттара. Патриоттары кытары марионеточнай партиялары бинир муостаҕа туруорар туһугар преториа кэтэхпут СВАПО официальнай статуһун хаттаан көрөр туһунан «көбүлээһиниэ» САР Намибия боппуруоһун Женеваҕа ситиһиилээхтик дьуулаһыныы мэһэйдээбэт кылаабынай төһүүлэриттэн биирдэстэриэн буолла.

Преториа режимин тактическай маневардара провокациялыыр байыаннай демонстрациялаарыкан чиҥэтиллиннилэр. Намибияҕа расистар бэйэлэрин сэриилэрин ахсаанын 70 тыһыынча киһиэхэ диэри эльбэттилэр. Оперативнай сулууспаны толоро бу дойдуга бастакынан муора пехотинецтара кэлбиттэрэ, олор кытыл чугаһыаҕы арыылары оккупациялаабыттара уонна Намибия кылаабынай пордун Уолфиш-бэйи хонтуруолга ылбыттара.

Расистар арҕааны неоколониалистскай эргимталарынэн ойоҕор позициялара чуолкай. Кинилэр Намибия тутулуга суох буолуутуҥар уҥарыылар. Ол эрэ-ри Женеватаабы форум африканскай кыттыылаахтара ити дойду босколонуутун ситиһэргэ биэ бы-һаарыныылаахтар. СВАПО салайаччыта С. Нуйома иһитиннэрбитин курдук, патриоттар бэйэлэрин дойдулара босколонор чаепын чугаһатар туһуҥар расистскай оккупаннары уҥары сэбилэниилээх охсуһууну кэҥэтиэхтэрэ.

С. КУЛИК.
ССТА ырытааччыта.

МАНЫ УМНУМАҤ!

Оройуоннаа газ туһаныллар буолбута хаһыс да сылыгар барда. Кэлэр эттүгэр эссе кэҥиирэ быаннанар.

Газ сэрэхтээх буолууну, туһаныы быраабылаларын хелбиҥнаабакка тутуһууну эрэйэр. Хомойуох иһин, гостан сэрэби аахайбат буолуу чахчыларе тахса тураллар. Холобур, газовай прибору талбыт кеһоро сыалдьыы, холбоохун, ороомуаннуу сатаһын, бэл, баллону аһаҕас уотунан барбиэрэлээҥнэ, о. д. а.

Гаһынан туһанааччы тыкаанныах быраабылаары биирэ булгуччулаах. Биһиэхэ убаҕас газ туһеныллар. Онон быыһылыыр түбэлтэлэриҥэр газ аллараа (муоста анныгар, боппуолдьаҕа, алын мэндиэмэнкэ) түһэр. Оннук түбэлтэҕэ аһаҕас уоттан баһаар барыан, дьон тумнастыахтарын, ардыгар эстии дьаны тахсыан сөп. Дьэ, ол иһин кыра эмэ да сибиин билиннэҕинэ, баллонунан туһаныыны тута тохтотон, дьиэни салгыаатан, уталыппакка, газовай хеһаайыстыба үлэһиттэриҥэр биллэрэ охсуллуохтаах.

Газовай прибор турар сириҥэр электрогрелкалары холбоохун булгуччу бобуллар. Оннук түбэлтэ хаттаан таһаарыллар буоллаҕына, гаһынан туһаныы быыһылыахтаах. Газ прибору ого ороохоро эмиэ табыллыбат. Ол ас дьархайга тиэрдиэн сөп.

С. КОРКИН,
райгаз слесаара.

Редактор
А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

КОЛЛЕКТИВ ТҮМСҮҮТҮНЭН

Народнай театрдары республикатаабы көрүү жюрилиин көрүүтүгэр Чурапчытаабы народнай театр И. Гогодев «Үруҥ кэмүс иҥаһа» драматыа туруорда, биһиги корреспондеммыт туруораччы-режиссер Н. М. Пинигинаны кытта кэпсэтэ сырытта. Онуоха режиссер маннык этэ:

—Бу айымньыны биһиги театрбыт коллектива эссе 1976 сыллаахха туруора сылдьыбыта. Бу сырыыга драма арыый атын аанаанынан туруорулунна. Саха сирэ Россия государстводтыгар көҥүл өттүнэн холбоспута 350 сыла туолуутунан сибээстээн нуучча Мартын обраһын арыйыыга сонун сүүрэнэ киллэрэ сатаабыппыт. Оонньууга бу оруолу Иван Дегтярев ситиһиилээхтик толордо. Бэлэмнэнибит балачча тэрээһиннээхтик аспыта. Артистар, эпизодтынэстэрин таба өйдөөн, кыһамнаныыллаахтык үлэлэстилэр.

Жюри режиссерскай үлэни, артистар толорор маастарыстыбаларын үрдүктүк сыанаалаата. Ордук Нүһэр Дархан (артист Михаил Пинигин), Сынаары Баай (Пронин) сыгар.

Аня Дириҥ орто оскуолатын бүтэрэриҥэр олоҕун суолун туһунан биэ бы-һаарыныылаах эҥэ. Ол баҕата туолбута: аҕыйах сылынан фельдшер идэтинэн эргиллибитэ.

Онтон ыла Анна Петровна суһал ыҥырыыга сылдьар фельдшер олус түбүктээх ол эрээри бочуоттаах үлэтин үтүө суобастаахтык толорор. Кини хаһан эмэ ыарыһахха хойутаабыта эбэтэр тоҥуйдук сыһыаннаспыта диэни кимтэн да истиэн суоҕа.

Анна Петровнаҕа сүрэҕин сылааһа уостубатыгар, ырыа курдук кэрэ олох аргыстаһарыгар баҕарабыт.

Е. КОЖУРОВ.

● Редакция почтатыттан

КЫҺАЛҒАБЫТЫН ҮЛЭСТЭЭЧЧИ

Омскайдаабы государственнай нуучча народнай хора 30 сыл устата сценаҕа 6000-тан тахсата оонньоото. Кинилэр, биһиги дойдубутуҥар эрэ буолбакка, кыраныысса көҥүө эмиэ үчүгэйдик билэллэр.

СНИМОККА: хор саҥа программата «Подгорная уулуссаҕа» диэн народнай бырааһынныык-хартыыгканан сеҕаланар.

ССТА фотохрониката.

ТӨРӨППҮТТЭР ИСТИИЛЭРИГЭР

1981—1982 сс. үөрэх дьылыгар Чурапчы орто оскуолатын бэлэмнэник уонна маҥнайгы кылаастарыгар үөрэҕэ киирэр оҕолоохтор, оҕолорун ханнык омук тылынан үөрэттэриэхтэрин баҕаралларын ыйан туран, бу дьыл олунньу 1 күнүгэр диэри оскуола директорын аатыгар, сайабылыанньа киллэриэхтээхтэр. Оҥо оҕо төрөөбүт сибидиэтэлистибэтин нотариуһунан бигэргэтиллибит куоппуйата сыһыарыллар.

ОСКУОЛА АДМИНИСТРАЦИЯТА.

Биһиги сайдыылаах социалистическай Ийэ дойдубутуҥар социальнай хааччыйыы систематыгар инвалидтарга, ыарыһахтарга идэни биэрэр аналлаах үөрэх заведениелара баалларын.

Райсовет исполкомун социальнай хааччыйыыга отдела доруобуйалара мөккөөн идэ ылбатах ыччаттарыгар толору государственнай хааччыллыылаах үөрэхкэ ыытар.

РСФСР Социальнай хааччыйыыга министерствотын ыйынан 11 аналлаах орто үөрэх заведениелара уонна идэни биэрэр 43 орто профессиональнай-техническэй училищелар үлэлииллэр. Кинилэр бары интернаттаахтар. Киирэччилэр райсовет исполкомун социальнай хааччыйыыга отделын направлениетынан үөрэхкэ экзаменнаах. Техникумнарга үөрэнии болдьоҕо 3-4 сыл, оттон профтехучилищелэрга — 1 сыстан 3 сылга диэри.

Профтехучилищелэргэ технолог-нормировщик, конструктор - чертежник, механик - наладчик, телерадиомеханик, чаҥы маастарын, лаборант, кистэнньэг, киномеханик, таҥас кырыйаччы, атах таҥабын оҥорооччу, промышленноска уонна тыа хаһаайыстыбатыгар бухгалтер, садовод, наборщик, о.д.а. идэлэрин ылыахха сөп.

Техникумнар радиосвязь техникин, кистэнэр үлэ маастарын, тириини оҥоруу технологын, агроному, экономист-плановиги, промышленноска, тыа хаһаайыстыбатыгар уонна государственнай бюджеккэ бухгалтеры, художниги, үрдүк бэчээт технологтарын, культурнай-сырдатар учреждениелар үлэһиттэрин, баянистары, юристары, зоотехниги бэлэмниир.

Биһиги оройуоммутуҥар социальнай хааччыйыы кэмэтүнэн идэлэри ылан Карл Маркс аатынан совхозка юрист-консультаныынан Петухов В. В., кадр инспекторынан Петухова Е. Г., социальнай хааччыйыы отделын старшай инспекторынан Шеломова М. Н., госстрах инспекциятын старшай инспекторынан Ушницкая А. С., профсоюз райкомун бухгалтерынан Сивцева Т. Г. ситиһиилээхтик үлэлии сылдьаллар.

Кэнники биэс сылга оройуонтан дойду 9 куораттарыгар 31 киһи үөрэхкэ барда, ол иһигэр сорохтор Москваҕа, Ленинградка, Новосибирскайга үөрэнэ сылдьаллар.

Дойду кэнни куораттарыгар үөрэхкэ бараччыларга суолларын оскуола теленер. Баҕалаахтар кэлэн кэпсэтиһэр гитиэрэ ыҥырабыт. Сайабылыанньаҕа үөрэх туһунан сибидиэтэлистибэ, ВТЭК ыспыраапката, 3Х4 см хэмэйдээх үс устуука фотокарточка, автобиография сыһыарыллаллар. Сайабылыанньалар: муус устар 1 күнүттэн ылыллаллар.

А. ЗАХАРОВ,
райсовет исполкомун социальнай хааччыйыыга отделын сэбиэдиссэйэ.

Советскай олох сиэрэ

ЫАРЫҺАХТАР, ҮӨРЭНЭН ИДЭТЭ ЫЛЫҥ

Сибэкэ ороҕуонтааҕы үзэпин коллектива үзэл үлэһитэ

ХАРАЙБАТОВА АННА РОМАНОВНА

үйүнүк, ыараханнык ыалдьан өлбүтүнэн бокуонньук оҕолоругар, аймахтарыгар кутурбаҕын тириэрдэр.

Таптыыр ийэбит, эбэбит, аймахпыт, үлэ ветерана

ХАРАЙБАТОВА АННА РОМАНОВНА

үйүн ыараханнык ыарыыттан өлбүтүн барыа аймахтарыгар биллэрэбит.

Кыргыттара, сиэннэрэ, аймахтара.

Субуруускай аатынан совхоз дирекцията, парткома, профсоюз рабочкома совхоз кылаабынай экономиһа Пермяков Василий Михайловичка, кини кэргэнигэр таптыыр уоллара

АНДРЕЙ

ыараханнык ыарыыттан өлбүтүнэн бэйэлэрин дириҥ кутурбаннарын биллэрэллэр.

БИҺИГИ АДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12, ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-395, отделлар—21-495, уопсай — 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907 Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3182.
ЗАКАЗ 9.